

AKTUAR MOLIYA VA BUXGALTERIYA HISOBI ILMIY JURNALI

Vol. 4 Issue 08 | pp. 78-84 | ISSN: 2181-1865

Available online <https://finance.tsue.uz/index.php/afa>

O'ZBEKISTONDAGI XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH VA AHOLINI ISH BILAN BAND ETISH YO'LLARI

Bazarova Mamlakat Supiyevna
Osiyo xalqaro universiteti
"Iqtisodiyot" kafedrasida katta o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekistonda xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish va aholini ish bilan band qilish yo'llari tahlil qilinadi. Mamlakatda xususiy tadbirkorlikning iqtisodiy rivojlanishga qo'shayotgan hissasi, uning aholiga yangi ish o'rinlari yaratishdagi roli va bu sohada duch kelinayotgan asosiy muammolar yoritilgan. Shuningdek, tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash uchun davlat tomonidan taqdim etilgan moliyaviy va huquqiy yordamlar hamda kadrlar yetishmovchiligi, texnologik infratuzilmaning cheklanganligi kabi omillar muhokama qilingan. Maqolada mehnat bozorida ishsizlikni kamaytirish va xususiy sektorni rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar ham keltirilgan.

Kalit so'zlar: Xususiy tadbirkorlik, bandlik, iqtisodiy rivojlanish, ish o'rinlari yaratish, moliyaviy qo'llab-quvvatlash, texnologik infratuzilma, kadrlar tayyorlash, mehnat bozorida nomutanosiblik, davlat qo'llab-quvvatlashi.

Аннотация. В данной статье анализируются пути развития частного предпринимательства и обеспечения занятости населения в Узбекистане. Рассматривается вклад частного предпринимательства в экономическое развитие страны, его роль в создании новых рабочих мест, а также основные проблемы, с которыми сталкивается эта сфера. Кроме того, обсуждаются финансовая и правовая поддержка, предоставляемая государством для поддержки предпринимательства, а также такие факторы, как нехватка кадров и ограниченность технологической инфраструктуры. В статье приведены рекомендации по снижению безработицы на рынке труда и развитию частного сектора.

Ключевые слова: Частное предпринимательство, занятость, экономическое развитие, создание рабочих мест, финансовая поддержка, технологическая инфраструктура, подготовка кадров, дисбаланс на рынке труда, государственная поддержка.

Abstract: This article analyzes the ways to develop private entrepreneurship and ensure employment in Uzbekistan. It examines the contribution of private entrepreneurship to the country's economic development, its role in creating new jobs, as well as the main challenges faced by this sector. In addition, the article discusses the financial and legal support provided by the government to promote entrepreneurship, along with factors such as the shortage of skilled labor and the limitations of technological

infrastructure. The article also offers recommendations for reducing unemployment in the labor market and developing the private sector.

Keywords: Private entrepreneurship, employment, economic development, job creation, financial support, technological infrastructure, labor training, labor market imbalance, government support.

Kirish.

O'zbekiston Respublikasida xususiy tadbirkorlikning rivojlanishi mamlakat iqtisodiyotini diversifikatsiya qilish va aholini ish bilan ta'minlashning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Mustaqillikka erishilganidan keyingi davrda davlat tomonidan xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish bo'yicha qator islohotlar amalga oshirildi. Ushbu islohotlar iqtisodiyotning turli sohalarida kichik va o'rta biznes subyektlarini qo'llab-quvvatlash, ularga soliq imtiyozlari berish, moliyaviy resurslar va infratuzilma bilan ta'minlash kabi chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi. Xususiy tadbirkorlikning rivojlanishi nafaqat iqtisodiy ko'rsatkichlarni yaxshilashga, balki aholini ish bilan band etish masalasini hal etishda ham katta ahamiyat kasb etadi. Aholi bandligini oshirish mamlakatda ishsizlik darajasini pasaytirish, ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash va turmush darajasini yaxshilashga xizmat qiladi. Shuningdek, xususiy tadbirkorlik sektorining rivojlanishi mahalliy bozorni yangi mahsulot va xizmatlar bilan ta'minlab, raqobat muhitini shakllantirishga yordam beradi.

Adabiyotlar sharhi

O'zbekistonda xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish va aholini ish bilan band etish masalalari bo'yicha ko'plab tadqiqotlar va ilmiy ishlar olib borilgan. Xususan, Rustamov (2018) o'z tadqiqotlarida O'zbekiston iqtisodiyotidagi xususiy sektorning ahamiyati va uning o'sish dinamikasini tahlil qilib, davlat tomonidan yaratilgan imkoniyatlar va imtiyozlar tahlil qilinadi. Muallif xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda huquqiy asoslarning mustahkamlanishi va tadbirkorlar uchun yaratilgan qulay muhitning ahamiyatini ta'kidlaydi. Karimov (2020) tadqiqotida aholi bandligini oshirish va ishsizlikni kamaytirish masalalariga urg'u berib, xususiy sektorning iqtisodiyotni rivojlantirishdagi rolini o'rganadi. Uning fikricha, kichik va o'rta tadbirkorlik subyektlari ish o'rinlarini yaratishning asosiy manbai bo'lib, ularning rivojlanishi aholini ish bilan ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, Saidov (2019) xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish orqali iqtisodiy barqarorlikka erishish va bandlikni oshirishning o'zaro bog'liqligini tadqiq qilgan. Uning asarida davlat tomonidan kichik va o'rta tadbirkorlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining samaradorligi va ushbu chora-tadbirlar xususiy sektorni yanada kengaytirishdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Xolbo'taev (2020) esa tadbirkorlik faoliyatining boshqaruvi va uni rivojlantirishning strategik yo'nalishlarini o'rganib, mamlakatda xususiy tadbirkorlikni rag'batlantirishning zamonaviy yo'llarini ko'rsatadi. Uning asarida xususiy sektorning rivojlanishi va xalqaro tajriba o'rtasidagi bog'liqlik alohida qayd etilgan.

Asosiy qism.

Xususiy tadbirkorlik bozor iqtisodiyotining muhim tarkibiy qismi bo'lib, uning rivojlanishi mamlakatning iqtisodiy o'sishini ta'minlaydi. O'zbekistonda xususiy tadbirkorlikning rivojlanishi orqali yangi ish o'rinlari yaratilishi, iste'molchilar

ehtiyojlariga mos xizmatlar va mahsulotlar taklif etilishi, ichki bozorni rivojlantirish va eksport imkoniyatlarini kengaytirish amalga oshirilmoqda.

Xususiy tadbirkorlikning asosiy mazmuni quyidagi elementlarni o'z ichiga oladi:

Iqtisodiy erkinlik. Xususiy tadbirkorlar o'z faoliyatini davlat aralashuvisiz amalga oshirish va mustaqil qarorlar qabul qilish imkoniyatiga ega. Raqobatbardoshlik. Tadbirkorlar bozorda raqobatni oshirish orqali xizmat va mahsulot sifatini yaxshilashga intiladilar. Innovatsiya: Xususiy sektor tadbirkorlari yangi texnologiyalar va xizmatlarni joriy qilish orqali bozorga moslashadi. Ish o'rinlari yaratish. Xususiy tadbirkorlik ko'plab fuqarolarni ish bilan ta'minlaydi va milliy iqtisodiyotning barqaror o'sishiga hissa qo'shadi.

Me'yoriy-huquqiy asoslari. O'zbekistonda xususiy tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash va tartibga solish uchun keng ko'lamli me'yoriy-huquqiy baza yaratilgan. Asosiy qonun va me'yoriy hujjatlar quyidagilardan iborat:

a) O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (1992). Konstitutsiyaning 53-moddasida davlat xususiy mulkni himoya qilish va uning erkin rivojlanishi uchun huquqiy kafolatlar berishi belgilangan.

b) "Tadbirkorlik faoliyati erkinligi kafolatlari to'g'risida"gi qonun (2000 yil). Ushbu qonun xususiy tadbirkorlik erkinligini ta'minlash va tadbirkorlar uchun teng sharoitlarni yaratishga qaratilgan.

c) "Kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash to'g'risida"gi qonun. Ushbu qonun kichik va o'rta biznes sub'ektlari uchun maxsus soliqlar va imtiyozlar berish, kredit resurslariga imtiyozli shartlarda kirish imkoniyatlarini yaratishga qaratilgan.

d) "Xususiy mulkni himoya qilish va mulkdorlar huquqlarining kafolatlari to'g'risida"gi qonun (2012 yil). Ushbu qonun xususiy mulk huquqlarini himoya qilish va davlat tomonidan kafolatlar berilishini ta'minlaydi.

e) "Investitsiya faoliyati to'g'risida"gi qonun. Xususiy tadbirkorlar uchun investitsiya muhitini yaxshilash, xorijiy sarmoyalarni jalb qilish va ularning faoliyatini himoya qilish mexanizmlari ko'zda tutilgan.

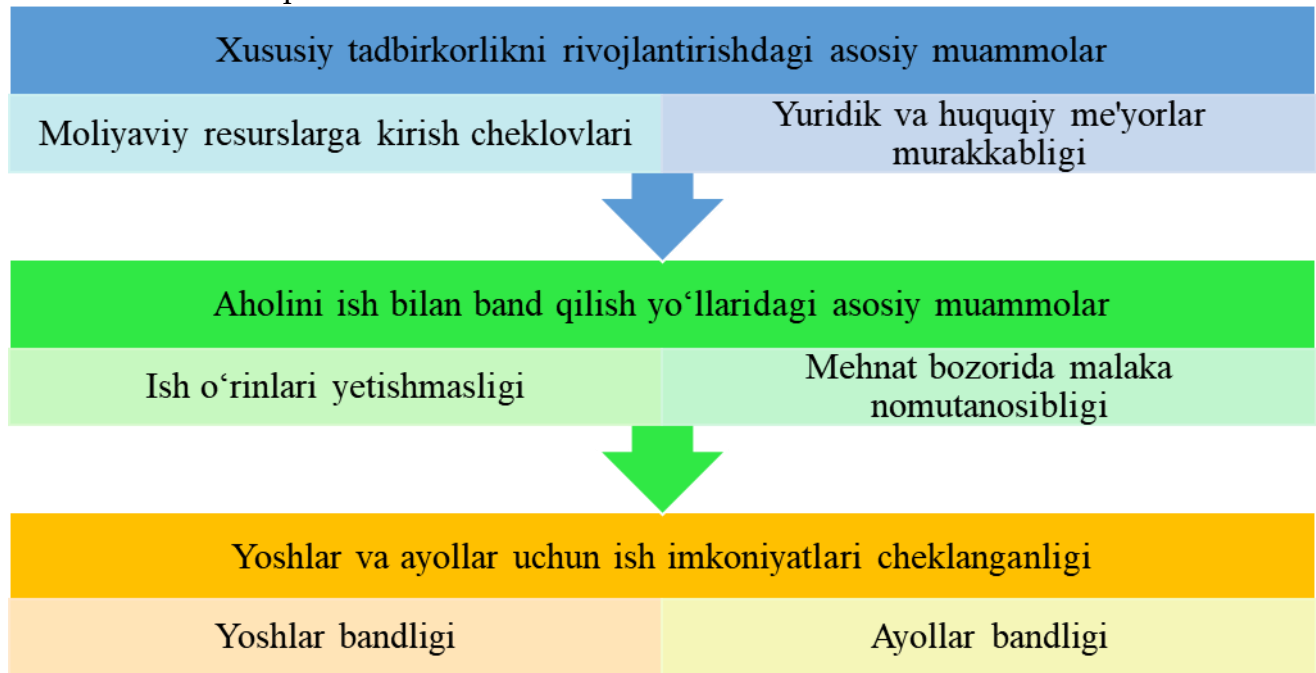
f) Prezident farmonlari va qarorlari. Xususiy tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan turli prezident farmonlari va qarorlari, masalan, "Xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash dasturi" farmoni bilan turli soliqlardan ozod qilish va imtiyozli kreditlar ajratish ko'zda tutilgan.

3. Davlat qo'llab-quvvatlash dasturlari:

O'zbekistonda xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish maqsadida quyidagi dasturlar amalga oshirilmoqda. "Tadbirkorlar uchun kreditlar va subsidiyalar" dasturi: Tadbirkorlarga imtiyozli kreditlar berish va yangi bizneslarni qo'llab-quvvatlash dasturlari mavjud. "Raqamli tadbirkorlikni rivojlantirish" dasturi: Yangi texnologiyalarni joriy qilish orqali raqamli xizmatlar va innovatsion yechimlari yaratildi. "Mahalliy tadbirkorlarni eksportga yo'naltirish" dasturi: Xususiy tadbirkorlar uchun eksport imtiyozlari va xalqaro bozorlarga chiqish imkoniyatlari yaratildi. Ushbu me'yoriy-huquqiy asoslar xususiy tadbirkorlikning barqaror rivojlanishi uchun mustahkam poydevor yaratadi.

O'zbekistonda xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish va aholini ish bilan band qilish yo'llaridagi asosiy muammolar bir necha omillarga bog'liq bo'lib, ularning barchasi

iqtisodiy, ijtimoiy va huquqiy jihatlarni o'z ichiga oladi. Tadqiqot jarayonida ushbu muammolar tahlil qilinadi:

Xususiyl tadbirkorlikni rivojlantirishdagi asosiy muammolar

a) Moliyaviyl resurslarga kirish cheklavlari. Kredit olish qiyinlighi: Kichik va o'rta tadbirkorlik sub'ektlari uchun bank kreditlaridan foydalanish imkoniyati cheklangan. Kredit olish uchun zarur bo'lgan garov talablari ko'pincha kichik tadbirkorlar uchun yengib bo'lmas to'siq bo'lib qoladi. Yuqori foiz stavkalari: Xususiyl sektor uchun ajratilgan kreditlarning foiz stavkalari ko'pincha yuqori bo'lib, tadbirkorlar moliyaviyl yuk ostida qoladilar. Bu ko'pincha yangi biznes loyihalarni boshlashni qiyinlashtiradi.

b) Yuridik va huquqiy me'yorlar murakkablighi. Byurokratik to'siqlar: Yangi biznesni ro'yxatdan o'tkazish, soliq to'lash va boshqa rasmiyl jarayonlar murakkablighi tadbirkorlarning ishini qiyinlashtiradi. Ayrim hollarda, qog'ozbozlikning ko'plighi va ma'muriyl to'siqlar tadbirkorlik faoliyatini boshlashni kechiktiradi. Xavfsizlik va huquqni himoya qilish muammolari: Xususiyl mulk huquqlarining to'liq kafolatlanmaslighi va huquqni muhofaza qilish organlarining faoliyati bilan bog'liq muammolar tadbirkorlikni rivojlantirishga salbiyl ta'sir ko'rsatishi mumkin.

c) Infrastruktura yetishmovchighi. Transport va kommunikatsiya infratuzilmasining cheklanganlighi: Ayrim hududlarda transport, yo'l va logistika imkoniyatlari yetarli emas. Bu esa mahsulotlarni yetkazib berish va xizmat ko'rsatish sohalarining rivojlanishiga salbiyl ta'sir ko'rsatadi. Raqamli texnologiyalar rivojlanmaganlighi: Internet va boshqa raqamli infratuzilmalar ayrim joylarda cheklangan yoki yomon rivojlangan, bu esa xususiyl sektorning global bozorga chiqishini qiyinlashtiradi.

d) Kadrlar yetishmovchighi va malakasi. Malakali ishchi kuchi yetishmaslighi: O'zbekistonda xususiyl tadbirkorlikni rivojlantirish uchun yetarli malakaga ega kadrlar yetishmovchighi mavjud. Tadbirkorlar yuqori malakali mutaxassislarni topish va ularni ushlab qolishda muammolarga duch keladilar. Kasbiyl rivojlanish imkoniyatlari

cheklangan: Xodimlar uchun muntazam trening va malaka oshirish dasturlari yetarli darajada rivojlanmagan bo'lib, bu kadrlar malakasining oshishiga to'sqinlik qilmoqda.

e) Raqobatbardoshlik va innovatsiyalar yetishmovchiligi. Texnologik rivojlanishning pastligi: Xususiy sektor, ayniqsa kichik va o'rta bizneslar, zamonaviy texnologiyalar va innovatsiyalarni joriy qilishda muammolarga duch kelmoqda. Bu esa raqobatbardoshlikni pasaytiradi. Raqobat muhiti yetishmasligi: Ayrim sohalarda monopoliyalar va katta kompaniyalar kichik tadbirkorlar uchun raqobatga kirishishni qiyinlashtiradi.

Aholini ish bilan band qilish yo'llaridagi asosiy muammolarga quyidagilarni misol qilib keltiramiz.

a) Ish o'rinlari yetishmasligi. Iqtisodiy turg'unlik: O'zbekistonda ba'zi hududlarda iqtisodiy faollik past bo'lganligi sababli, yangi ish o'rinlari yaratilishi sekinlashmoqda. Kichik va o'rta korxonalar ish o'rinlarini yaratishda yetarlicha samaradorlik ko'rsata olmayapti. Yuqori darajadagi norasmiy bandlik: Ko'p fuqarolar norasmiy sektorda ishlashadi, bu esa ularning huquqlarini to'liq himoya qilishni qiyinlashtiradi va iqtisodiy barqarorlikni pasaytiradi.

b) Mehnat bozorida malaka nomutanosibligi. Talab va taklif o'rtasidagi nomutanosiblik: Ish beruvchilar tomonidan talab etilayotgan malakali kadrlar va mehnat bozorida mavjud bo'lgan ishchi kuchi o'rtasida katta tafovut mavjud. Bu nomutanosiblik yangi ish o'rinlarini yaratishda qiyinchiliklar tug'diradi. Ta'lim sifati va kasb-hunar o'rgatish imkoniyatlari pastligi: Mehnat bozorining talablariga mos ravishda kadrlarni tayyorlash tizimi zaif rivojlangan. Ko'plab yoshlar kerakli kasbiy malakaga ega emas.

c) Yoshlar va ayollar uchun ish imkoniyatlari cheklanganligi. Yoshlar bandligi: Yoshlar orasida ishsizlik darajasi yuqori bo'lib, bu yangi avlodning iqtisodiy rivojlanishga jalb qilinishini qiyinlashtirmoqda. Ayollar bandligi: Ayollar uchun ish o'rinlari cheklangan yoki ular asosan past maoshli, malakasiz ish joylariga joylashishadi. Bu esa gender tenglikni ta'minlashdagi muammolardan biri hisoblanadi.

d) Xorijga mehnat migratsiyasi. Ishchi kuchi migratsiyasi: Ko'plab fuqarolar mamlakatdan tashqarida ish izlayotgani sababli, mahalliy mehnat bozorida kadrlar yetishmovchiligi yuzaga kelmoqda. Bu ichki iqtisodiyotning kuchsizlanishiga olib kelmoqda.

Muammolarni hal qilish yo'llari. Moliyaviy qo'llab-quvvatlashni kengaytirish: Tadbirkorlikni rivojlantirish uchun davlat tomonidan imtiyozli kreditlar va subsidiyalar hajmini oshirish kerak. Ta'lim va kadrlar tayyorlash: Mehnat bozorining talablariga mos kadrlarni tayyorlash uchun kasb-hunar o'rgatish dasturlari va malaka oshirish kurslarini kengaytirish lozim. Yangi texnologiyalar va innovatsiyalarni joriy qilish: Kichik va o'rta bizneslar uchun zamonaviy texnologiyalarni joriy qilishni qo'llab-quvvatlash va raqamli infratuzilmani rivojlantirish zarur. Ish o'rinlari yaratish: Kichik va o'rta korxonalarni qo'llab-quvvatlash orqali yangi ish o'rinlari yaratishga e'tibor qaratish kerak.

Bu muammolarni hal qilish orqali O'zbekistonda xususiy tadbirkorlik va aholini ish bilan ta'minlash sohasida sezilarli yutuqlarga erishish mumkin.

Tadqiqot jarayonida O'zbekistonda mehnat bozorida ishsizlikni kamaytirish va xususiy sektorni rivojlantirish bo'yicha bir qator takliflarni joriy etishni maqsadga muvofiq deb hisoblaymiz.

1. Kasb-hunar ta'limini rivojlantirish. Talabga mos kadrlar tayyorlash. Mehnat bozoridagi talab va taklifni muvofiqlashtirish uchun kasb-hunar o'rgatish dasturlarini ishlab chiqish zarur. Bu dasturlar zamonaviy texnologiyalarga asoslangan, yuqori malakali mutaxassislar tayyorlaydigan kurslarni o'z ichiga olishi lozim. Ta'lim va biznes hamkorligi. Oliy ta'lim muassasalari va xususiy sektor o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish orqali talabalar amaliy tajriba orttirishi mumkin. Bu, o'z navbatida, yoshlarni ish bilan ta'minlash imkoniyatlarini kengaytiradi.

2. Kichik va o'rta tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash. Moliyaviy qo'llab-quvvatlashni kengaytirish. Davlat tomonidan kichik va o'rta biznes uchun imtiyozli kreditlar, subsidiyalar va soliqqa tortish yengilliklari taqdim etilishi lozim. Bu yangi tadbirkorlarni jalb qilish va mavjud bizneslarni kengaytirish imkonini beradi. Soliq imtiyozlarini taqdim etish. Yangi ish o'rinlari yaratgan tadbirkorlarga soliqlar bo'yicha qo'shimcha imtiyozlar berilishi mumkin. Bu, xususan, kichik korxonalar va startaplar uchun qulay muhit yaratadi.

3. Texnologik infratuzilmani rivojlantirish. Raqamli texnologiyalarni joriy qilish. Xususiy sektor uchun raqamli infratuzilmani rivojlantirish orqali biznes jarayonlarini avtomatlashtirish va yangi texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish zarur. Bu tadbirkorlarga innovatsion xizmatlar yaratishga va raqobatbardosh bo'lishga yordam beradi. Elektron tijoratni rivojlantirish. Elektron tijorat platformalarini rivojlantirish xususiy tadbirkorlar uchun yangi bozorlar ochadi va mahsulot va xizmatlarni global bozorga chiqarish imkonini beradi.

4. Mehnat migratsiyasini boshqarish. Mehnat migratsiyasi uchun rasmiy dasturlar. Mamlakatdan tashqariga chiqayotgan ishchi kuchini tartibga solish va ularga qonuniy mehnat imkoniyatlarini yaratish muhim. Migrantlarni professional o'qitish va xorijdagi ish beruvchilar bilan hamkorlik qilish orqali ish imkoniyatlarini yaxshilash mumkin. Ishchi kuchini qaytarish dasturlari. Chet elda tajriba orttirgan migrantlarni O'zbekistonga qaytarish va ularni xususiy sektorni rivojlantirishda jalb qilish uchun maxsus dasturlar yaratish zarur. Buning uchun davlat tomonidan moliyaviy va soliq imtiyozlari taqdim etilishi mumkin.

5. Ayollar va yoshlar bandligini oshirish. Yoshlar va ayollar uchun maxsus dasturlar. Yoshlar va ayollar uchun biznes boshlashni qo'llab-quvvatlovchi imtiyozli kreditlar va o'qitish dasturlarini joriy qilish orqali ularning mehnat bozoriga kirishini osonlashtirish mumkin. Masofaviy ish imkoniyatlarini rivojlantirish: Ayollar va yoshlar uchun masofaviy ish imkoniyatlarini yaratish, ayniqsa, raqamli sohalarda, xususan, IT va xizmatlar sektorida malaka oshirish kurslari va treninglarni joriy etish.

6. Mehnat bozorining huquqiy asoslarini mustahkamlash. Huquqiy himoya va shartnomaviy mehnat tizimi. Norasmiy sektor va shartnomaviy ish munosabatlarini tartibga solish orqali fuqarolarning mehnat huquqlarini himoya qilish va ish o'rinlarini rasmiylashtirishni ta'minlash lozim. Ish beruvchilarni rag'batlantirish. Ishchilar uchun xavfsiz va barqaror ish sharoitlarini yaratgan korxonalar uchun soliq va boshqa turdagi imtiyozlarni kengaytirish orqali ularni rag'batlantirish mumkin.

7. Tadbirkorlik madaniyatini rivojlantirish. Tadbirkorlik ko'nikmalarini o'rgatish. Maktab va oliy ta'lim muassasalarida tadbirkorlik asoslarini o'rgatish dasturlarini joriy qilish orqali yoshlar orasida biznes boshlash madaniyatini rivojlantirish lozim. Ochiq va

qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratish. Tadbirkorlikni rivojlantirish uchun ochiq bozor va teng imkoniyatlar yaratish, korrupsiyaga qarshi kurash va oshkoralikni ta'minlash kerak. Ushbu tavsiyalarni amalga oshirish orqali O'zbekistonda xususiy tadbirkorlik va ish bilan bandlikni samarali rivojlantirishga erishish mumkin.

Xulosa.

O'zbekistonda xususiy tadbirkorlikning rivojlanishi iqtisodiy o'sish va aholini ish bilan ta'minlashning asosiy vositasi sifatida muhim ahamiyatga ega. Xususiy sektor mamlakatda yangi ish o'rinlari yaratish, innovatsiyalarni joriy qilish va ichki bozorni rivojlantirishda yetakchi rol o'ynaydi. Ushbu maqolada xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish yo'lidagi asosiy muammolar, jumladan, moliyaviy resurslarga cheklangan kirish, kadrlar yetishmovchiligi, byurokratik to'siqlar va texnologik infratuzilmaning rivojlanmaganligi kabi omillar tahlil qilindi. Maqolada tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash uchun moliyaviy imtiyozlar, raqamli texnologiyalarni joriy qilish, kasb-hunar ta'limini rivojlantirish, yoshlar va ayollarni ish bilan ta'minlashga qaratilgan maxsus dasturlar yaratish bo'yicha tavsiyalar berildi. Shuningdek, mehnat bozoridagi ishsizlikni kamaytirish va iqtisodiyotning barqaror rivojlanishini ta'minlash uchun davlat tomonidan huquqiy va moliyaviy qo'llab-quvvatlash choralari ko'rilishi zarurligi ta'kidlandi. Kelgusida xususiy sektorning yanada rivojlanishi va aholini ish bilan ta'minlashda sezilarli yutuqlarga erishish uchun davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik, byurokratik jarayonlarni soddalashtirish va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash bo'yicha maxsus dasturlarni yanada kuchaytirish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Rustamov, A. (2019). Xususiy tadbirkorlik va uning iqtisodiy o'sishga ta'siri. Toshkent: O'zbekiston Davlat Iqtisodiyot Nashriyoti.
2. Kurbanov, O. (2020). Bandlik siyosati va iqtisodiy rivojlanish: nazariya va amaliyot. Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti Nashriyoti.
3. Ismoilov, S. (2021). O'zbekistonda tadbirkorlik muhitini rivojlantirish va uning huquqiy asoslari. Toshkent: Adolat Nashriyoti.
4. Jumaboev, N. (2020). Mehnat bozorida ishsizlikni kamaytirish strategiyalari. Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti Nashriyoti.
5. Saidov, R. (2018). Xususiy sektorni qo'llab-quvvatlashning moliyaviy mexanizmlari. Toshkent: Sharq Nashriyoti.
6. Karimov, A. (2021). Tadbirkorlik muammolari va istiqbollari O'zbekistonda. Toshkent: Iqtisodiy Tadqiqotlar Nashriyoti.
7. Alimov, H. (2019). Kichik va o'rta biznes rivoji va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash. Buxoro: Iqtisodiy Innovatsiyalar Nashriyoti.
8. Smith, A. (2015). The Role of Entrepreneurship in Economic Development. New York: Oxford University Press.
9. Porter, M. (2018). Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. London: Harvard Business Review Press.
10. Schumpeter, J. (2017). Entrepreneurship, Innovation, and Growth. Berlin: Springer.

Copyright: © 2024 by the authors. This work is licensed under a Creative Commons Attribution- 4.0 International License (CC - BY 4.0)

